

Dane podnikateľských subjektov

Ing. Viera Zoričáková, PhD.

viera.zoricakova@euke.sk

Katedra financií a účtovníctva

Tajovského 11 č. d. 6

Konzultačné hodiny:

 streda: 9:00 – 10:00

 štvrtok: 14:00 – 15:00

1. prednáška

- + Základné pokyny k organizácii semestra
- + Úvod do dane z príjmov
- + Daň z príjmov zo závislej činnosti

Obsah predmetu

- + Daň z príjmov FO s dôrazom na príjmy zo závislej činnosti, z podnikania a prenájmu.
- + Daň z príjmov PO s dôrazom na transformáciu výsledku hospodárenia na základ dane.
- + Dane zo spotreby – základné pojmy a princíp fungovania.
- + Miestne dane a ich aplikácia v praxi.

Podmienky pre udelenie zápočtu:

- + **aktívna účasť** na cvičeniach
- + dosiahnutie minimálne **18 bodov** zo **zápočtu**:
 - 1.test** v 6-tom týždni, max. počet **15 bodov**,
 - 2.test** v 11-tom týždni, max. počet **15 bodov**

Podmienky pre udelenie skúšky:

Písomná forma, max. počet 70 bodov, z toho:

+ test max . 20 bodov

+ 3 príklady (FO, PO, DPH) max. 50 bodov

Hodnotenie (spočítavajú sa body za zápočet a skúšku) podľa študijného poriadku.

Informačné zdroje

Základná literatúra:

- + Daňové zákony v roku 2010, vydavateľstvo Pravda,
- + Daňový sprievodca 2010 s komentárom, edícia Hospodárske noviny,
- + Schultzová, A. a kol.: Daňová teória a politika, Súvaha, Bratislava 2009.
- + Harumová, A.; Kubátová, K.: Dane podnikateľských subjektov, 2006

Doplnková literatúra:

Odborné časopisy (ÚaD, Poradca, MaF, DÚPP...)

Internetové zdroje:

+ www.drsr.sk

+ www.finance.gov.sk

+ www.enoviny.sk

Daň z príjmov

- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
- Podielová daň – 70,3 % výnosu dane z príjmov FO samosprávam obcí, 23,5 % výnosu plynie VÚC a zvyšok ŠR

Základné pojmy

Subjekt dane a predmet dane § 2

1. **Daňovník (FO alebo PO) s neobmedzenou daňovou povinnosťou:**
 - a) Fyzická osoba, ktorá má na území SR trvalý pobyt alebo sa tu obvykle zdržiava
 - b) Právnická osoba, ktorá má na území SR sídlo alebo miesto skutočného vedenia.
2. **Daňovník (FO alebo PO) s obmedzenou daňovou povinnosťou**
 - a) Fyzická osoba, ktorá nemá na území SR trvalý pobyt a ani sa tu obvykle nezdržiava,
 - b) Fyzická osoba, ktorá nemá na území SR trvalý pobyt, ale obvykle sa tu zdržiava len na účely štúdia alebo liečenia, prípadne ktorá hranice SR prekračuje denne alebo v dohodnutých časových obdobiach len na výkon závislej činnosti, ktorej zdroj je na území SR
 - c) Právnická osoba, ktorá nemá na území SR sídlo alebo miesto skutočného vedenia.

Základné pojmy – Predmet dane § 3

Daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou

príjem (výnos) plynúci: a) zo zdrojov na území SR a
b) zo zdrojov v zahraničí.

Daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou:

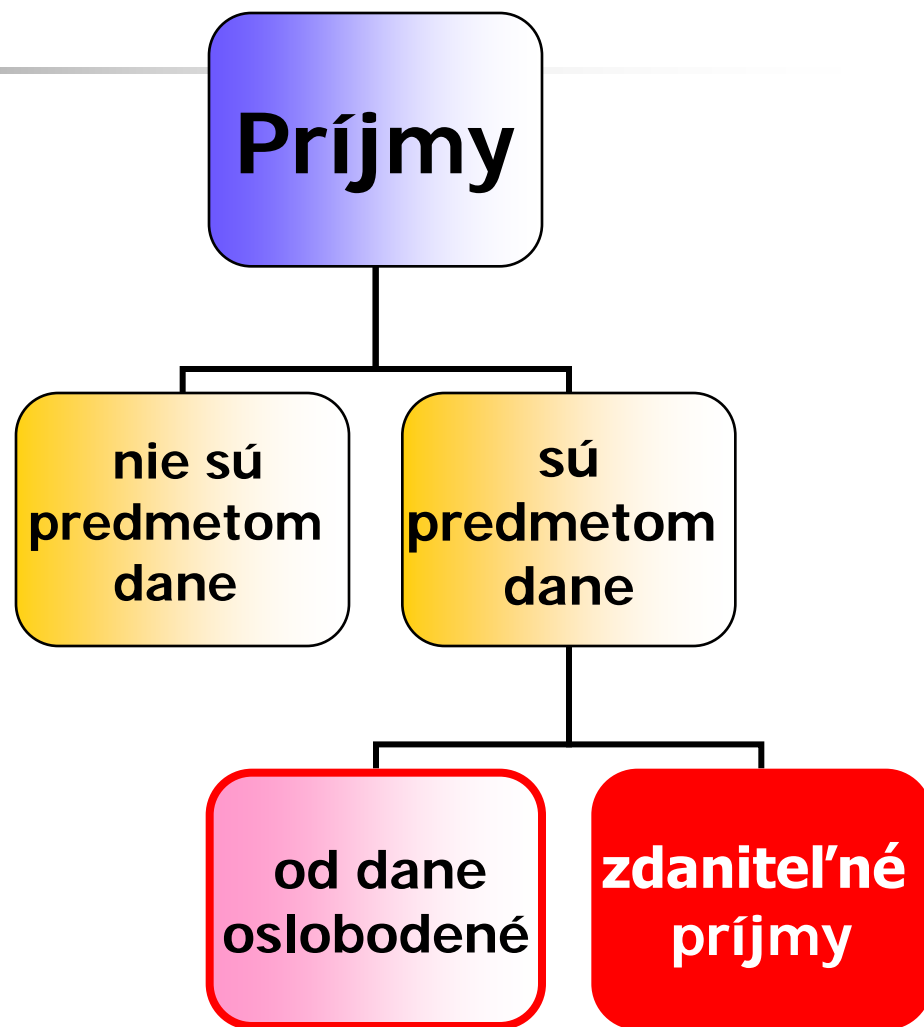
príjem (výnos) plynúci **len** zo zdrojov na území SR (§ 16).

Zdaniteľné príjmy

Príjem (§2 písm. c,)

Peňažne a nepeňažné plnenie dosiahnuté aj zámenou, prijatie zmenky ako platobného prostriedku

Ocenenie nepeňažného príjmu sa vykonáva cenou bežne používanou v mieste a v čase plnenia, alebo spotreby, podľa druhu, kvality, prípadne miery opotrebenia predmetného plnenia.

Základné pojmy § 2 - pokračovanie

Daňový výdavok (§2 písm. i)

1. preukázateľne **vynaložený** daňovníkom na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov,
2. je **zaúčtovaný** v účtovníctve daňovníka, alebo ak daňovník nie je účtovnou jednotkou, ale vedie evidenciu príjmov a výdavkov, musí byť **zaevidovaný** v evidencii daňovníka (pri príjmoch z prenájmu).

Základ dane (§2 písm. j)

je rozdiel, o ktorý zdaniteľné príjmy prevyšujú daňové výdavky.

Daňová strata (§2 písm. k)

je rozdiel, o ktorý daňové výdavky prevyšujú zdaniteľné príjmy.

Základné pojmy § 2 - pokračovanie

Obchodný majetok (§2 písm. m)

- + súhrn majetkových hodnôt, a to vecí, pohľadávok a iných oceniteľných práv a hodnôt,
- + sú vo vlastníctve FO s príjmami podľa § 6,
- + FO o nich účtuje/účtovala resp. eviduje/evidovala,
- + majetok obstarávaný formou finančného prenájmu

Daň fyzickej osoby - § 3 predmet dane

- a) príjmy zo závislej činnosti (§5),
- b) príjmy z podnikania , inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu (§6),
- c) príjmy z kapitálového majetku (§7),
- d) ostatné príjmy (§8).

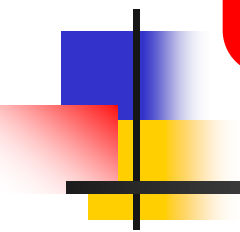
Predmetom danie nie je (§2 ods. 2)

- a) prijaté náhrady, príjem získaný vydaním, darovaním, dedením okrem príjmov z nich plynúcich a darov poskytnutých v súvislosti s výkonom závislej činnosti a činnosti podľa §6,
- b) úver a pôžička,
- c) podiel na zisku (dividenda), vyrovnací podiel a podiel na likvidačnom zostatku
- d) podiel člena pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou na výnosoch a majetku určenom na rozdelenie
- e) DPH uplatnená v cene tovaru alebo služby, ak ide o platiteľa tejto dane,
- f) nadobudnutie nových akcií a podielov

Základ dane §4

- súčet čiastkových základov dane podľa § 5 až 8,
- súčet ČZD podľa § 7 až 8 možno znížiť o daňovú stratu dosiahnutú z príjmov podľa § 6, v zdaňovacom období v ktorom vznikla,
- ak stratu nemožno uplatniť zdaňovacom období ktorom vznikla, uplatní sa v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach podľa § 30,
- v prvom daňovom priznaní možno zahrnúť do ČZD podľa § 6 tzv. zriaďovacie výdavky,
- dedič prihliadne na zásoby získane z dedičstva po poručiťovi, ak mal príjmy podľa § 6 a o zásoby bol zvýšený základ dane poručiťa,
- príjem z predaja H a N veci zahrnutých do OM sčasti využívaných na dosahovanie príjmov podľa § 6 sa zahrnie do ZD v pomere v akom sa využíval na uvedené činnosti,
- príjmy (výdavky) podľa § 6 až 8 plynúce manželom z bezpodielového spoluvlastníctva, sa u každého z nich zahrnú do ZD v rovnakom pomere, ak sa nedohodnú inak

Daň z príjmov zo závislej činnosti § 5

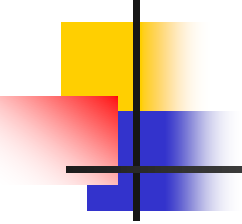

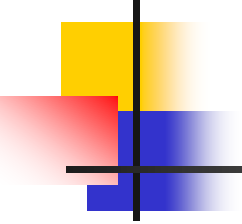
Okruh príjmov zo závislej činnosti

§ 5 ods.1 ZDP

§ 5 písm. a)

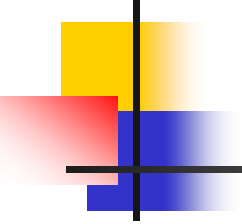
- príjmy z pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou uzatvorenou podľa § 42 až 44 Zákonníka práce,
- odmeny z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru
- príjmy zo služobného pomeru,
- príjmy zo štátnozamestnaneckého pomeru,

-
-
- + príjmy z obdobného vzťahu, pri ktorom je daňovník povinný pri výkone práce dodržiavať pokyny alebo príkazy platiteľa príjmu,
 - + príjmy za prácu žiakov a študentov v rámci praktického vyučovania,

písm. b) príjmy za prácu likvidátorov,
prokuristov, nútených správcov, členov
družstiev, spoločníkov konateľov s.r.o.,
komanditistov k.s.,

písm. c) platy a funkčné príplatky ústavných
činiteľov SR, verejného ochrancu práv,
poslancov EP, prokurátorov SR a pod.,

písm. d) odmeny za výkon funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy a v orgánoch iných PO alebo spoločenských,

písm. e) odmeny obvinených vo väzbe a odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody,

písm. f) príjmy zo sociálneho fondu,

písm. h) obslužné,

písm. i) vrátené poistné zo zaplateného poistného na verejné zdravotné, sociálne poistenie a sociálne zabezpečenie, o ktoré si daňovník znížil v predchádzajúcich zdaň. obdobiach príjmy zo závislej činnosti

Príjmy zamestnanca §5 ods. 3

- + nepeňažný príjem vo forme poskytnutia motorového vozidla zamestnancovi na služobné a súkromné účely vo výške 1 % zo vstupnej ceny vozidla za každý aj začatý kal. mesiac poskytnutia,
- + hodnota zamestnaneckej opcie poskytnutej zamestnávateľom na nákup zamestnaneckej akcie,
- + cena alebo výhra prijatá zamestnancom, ktorý sa zúčastnil súťaže vyhlásenej svojím zamestnávateľom

Príjmy vylúčené z predmetu dane

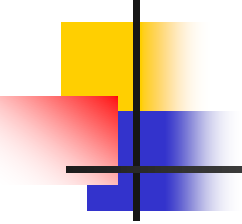
§ 5 ods. 3

- + Cestovné náhrady a sumy poskytované podľa zákona o cestovných náhradách.
- + Hodnota rekondičných pobytov poskytnutých podľa osobitných predpisov.
- + Hodnota osobných ochranných pracovných prostriedkov poskytovaných podľa osobitných predpisov (vrátane ich udržiavania).
- + Náhrada za používanie vlastného náradia, zariadenia a predmetov potrebných na výkon práce podľa osobitného predpisu.

Príjmy oslobodené od dane

§ 5 ods. 7

- + Suma vynaložená zamestnávateľom na doškoľovanie zamestnanca.
- + Hodnota stravy a nealkoholických nápojov poskytovanej zamestnávateľom zamestnancovi na spotrebu na pracovisku alebo v rámci stravovania zabezpečovaného prostredníctvom iných subjektov.
- + Použitie rekreačného, zdravotníckeho, vzdelávacieho, predškolského, telovýchovného alebo športového zariadenia poskytnutého zamestnávateľom zamestnancom.

-
-
- + „Poistné a príspevky“, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ za zamestnanca,
 - + Náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti poskytovaná zamestnávateľom svojmu zamestnancovi,
 - + Podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na ZI tejto spoločnosti alebo družstva

Základ dane (čiastkový základ dane) § 5 ods. 8 a 9

- + Zdaniteľné príjmy znížené o poistné a príspevky, ktoré povinný platiť zamestnanec.(§ 5 ods. 8)
- + Zamestnanec, ktorý vykonáva zdravotnícke povolanie lekára, zubného lekára, sestry alebo pôrodnej asistentky si môžu znížiť príjmy aj o úhrady na ďalšie vzdelávanie vzdelávacej ustanovizni uskutočňujúcej študijný program akreditovaný ministerstvom zdravotníctva preukázateľne zaplatené v príslušnom zdaňovacom období, a to do výšky ustanovenej osobitným predpisom.

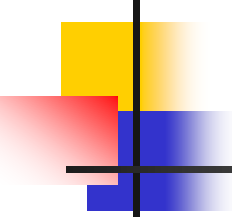
Výpočet čistej mzdy zamestnanca

1	Zúčtovaný a vyplatený príjem
2	Poistné a príspevky (13,4 %)
3	Príspevok zamestnávateľa na DDS
4	1 % vstupnej ceny poskytnutého motorového vozidla
5	Čiastkový základ dane (1-2+3+4)
6	Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka (4 025,70/12 = (335,47 €))
7	Zdaniteľná mzda (5-6)
8	Preddavok na daň (7*0,19)
9	Nárok na daňový bonus (do 30.6.2010 20 € /dieťa, od 1.7. 2010 20,02 € /dieťa)
10	Daňový bonus na vyplatenie (9 – 8 ak 8<9)
11	Čistá mzda (1-2-8)
12	Čistý príjem zamestnanca (11+10 + náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti + nemocenské)

Vysporiadanie dane zo závislej činnosti

1. vykonaním ročného zúčtovania preddavkov na daň podľa **§ 38**

Ak daňovník poberal v zdaňovacom období **príjmy len zo závislej činnosti** a nepoberal príjmy, z ktorých sa vyberá daň zrážkou podľa § 43, **môže písomne požiadať do 15. februára** roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia **posledného zamestnávateľa**, u ktorého si uplatňoval nezdaniiteľnú časť základu dane a daňový bonus (u ktorého mal podpísané vyhlásenie),

-
-
2. **podaním daňového priznania** podľa **§ 32** do 31.marca po skončení ZO ak nepožiadal o ročné zúčtovanie, alebo mal príjmy zo závislej činnosti zo zahraničia,
 3. ak celkový **príjem** daňovníka **nepresiahol** polovicu nezdaniteľnej časti ZD na daňovníka (v roku 2010 sumu **2 012,85 €**) a nepožiadal o vykonanie ročného zúčtovania, nepodáva daňové priznanie,
 4. ak mal príjmy zo závislej činnosti do **165,97 €** u zamestnávateľa, u ktoré nepodpísal vyhlásenie zrazením dane podľa § 43 ods.3 písm. j) je daň vyrovnaná.

Zamestnávateľ vykoná výpočet dane, pričom prihliadne:

- + **na zrazené preddavky na daň** (výška zaplatených preddavkov sa spočíta),
- + **na nezdaniteľné časti základu dane** (§ 11),
- + **na daňový bonus** (§ 33).

Pri vykonaní ročného zúčtovania môže vzniknúť daňovníkovi **preplatok**, ale aj **nedoplatok na dani**.
Ročné zúčtovanie a výpočet dane vykoná zamestnávateľ najneskôr do 31. marca nasledujúceho roka po skončení zdaňovacieho obdobia.

Vysporiadanie dane zamestnávateľom

Preplatok dane z ročného zúčtovania **vráti zamestnávateľ zamestnancovi** po vykonaní ročného zúčtovania najneskôr v aprílovej výplate.

Nedoplatok vyplývajúci z ročného zúčtovania presahujúci sumu **16,60 EUR** zrazí zamestnancovi najneskôr do konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom sa vykonalo ročné zúčtovanie a odvedie správcovi dane pri najbližšom termíne pre odvod preddavkov.

Zamestnávateľ je povinný viesť pre zamestnanca mzdový list, výplatnú listinu, rekapituláciu za každý mesiac aj za celé zdaňovacie obdobie (§ 39 a § 40).

Vysporiadanie dane daňovníkom

Ak daňovník podal daňové priznanie sám:

- + **nedoplatok** vyrovná najneskôr do lehoty na podanie daňového priznania
- + **preplatok** mu vráti správca dane

Výpočet nezdaniťnej časti základu dane na daňovníka § 11

§ 11 ods. 2

	Ak ZD daňovníka	Nezdaniťná časť na daňovníka
písm. a)	$\leq 15\,387,12$	4 025,70
písm. b)	$> 15\,387,12$	7 872,48 – $\frac{1}{4}$ ZD

Nárok na uplatnenie NČZD (2010)

Každý kto poberá zdaniteľne príjmy a nie je na začiatku zdaňovacieho obdobia poberateľom:

- starobného alebo predčasného starobného dôchodku zo sociálneho poistenia,
- výsluhového dôchodku.

Poberateľ uvedených dôchodkov, za predpokladu: že

Σ vyplatených dôchodkov < 4025,70 € (22,5 x ŽM)

$NČZD = 4\ 025,70 - \Sigma$ dôchodkov

Nezdaniteľná časť základu dane na partnera (2010)

Testujeme výšku: a) ZD daňovníka
b) vlastný príjem partnera

§ 11 ods. 3 písm. a)

Ak ZD daňovníka	Príjmy partnera	Nezdaniteľná časť na partnera
$\leq 31\,489,92$	0	4 025,70
	$< 4\,025,70$	4 025,70 – VP partnera

§ 11 ods. 3 písm. b)

Ak ZD daňovníka	Príjmy partnera	Nezdaniteľná časť na partnera
$> 31\,489,92$	0	11 898,18 – $\frac{1}{4}$ ZD daňovníka
	$< 4\,025,70$	11 898,18 – $\frac{1}{4}$ ZD daňovníka – VP partnera

Vlastný príjem partnera § 11 ods. 5

Vlastný príjem manželky – manžela je príjem znížený o sumu zaplateného poistného a príspevkov, ktoré bol/bola v príslušnom zdaňovacom období povinná zaplatiť.

Ide o:

- + poistné na povinné sociálne poistenie zamestnanca,
- + poistné na povinné sociálne poistenie SZČO,
- + poistné dobrovoľne poistenej osoby v SP,
- + preddavky zamestnanca, SZČO a samoplatiteľa na zdravotné poistenie,
- + výsledok ročného zúčtovania poistného na zdravotné poistenie (nedoplatok, preplatok).

Do vlastného príjmu manželky sa nezapočítava § 11 ods. 5 :

- + zamestnanecká prémie podľa § 32a,
- + daňový bonus podľa § 33,
- + zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
- + štipendium pri sústavnej príprave na povolanie.
- + štátne sociálne dávky a to.:
 - rodičovský príspevok (zákon č.280/2002 Z. z.),
 - príspevok pri narodení dieťaťa (zákon č.235/1998 Z. z.),
 - zaopatrovací príspevok (zákon č.236/1998 Z. z.),
 - príspevok na pohreb (zákon č.238/1998 Z. z.),
 - príspevky pestúnskej starostlivosti (zákon č.265/1998 Z. z.),
 - prídavok na dieťa (zákon č.600/2003 Z. z.)

Uplatnenie ďalších nezdaniteľných častí základu dane § 11 ods. 4 a 9

- + zaplatené a uplatnené príspevky na **DDS** (poistenie),
- + zaplatená a uplatnená suma finančných prostriedkov na **účelové sporenie**,
- + zaplatená a uplatnená suma finančných prostriedkov na **životné poistenie**.

maximálne $(a + b + c) = 398,33 \text{ €}$

Podmienky uplatnenia § 11 ods. 9 až 14

- + dojednaná doba platenia účelového sporenia alebo dohodnutá poisťná doba je najmenej 10 rokov,
- + plnenie nastane najskôr dovŕšením 55 rokov veku daňovníka (účelové sporenie) resp. v roku keď dovŕši 55 rokov života (životné poistenie),
- + ak daňovník **nedodrží** stanovené **podmienky**, o sumu zaplatených príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, platieb na účelové sporenie a platieb na životné poistenie **je povinný zvýšiť si základ** dane do troch zdaňovacích období od skončenia zdaňovacieho obdobia, v ktorom došlo k porušeniu podmienok.

Daňový bonus § 33

Daňová úľava

Ročná výška /diet'a $(6 \cdot 20 + 6 \cdot 20,02) = 240,12 \text{ €}$

Podmienky na uplatnenie daňového bonusu:

- ✚ vyživované dieťa žije s daňovníkom v spoločnej domácnosti,
- ✚ uplatňuje sa priebežne mesačne 20 €/20,02 € alebo,
- ✚ na konci roka pri vykonaní ročnom zúčtovaní
- ✚ daňovník dosiahol príjmy podľa §5 aspoň 6 x min. mzda (**1846,20 €**) alebo,
- ✚ mal zdaniteľné príjmy podľa § 6 vo výške aspoň 6 x min. mzda a vykázal základ dane (ČZD) podľa § 6,
- ✚ daňovník má trvalý pobyt na území SR
- ✚ cudzinec ak má povolenie na trvalý pobyt.

Zamestnanecká prémie § 32a

Podmienky na uplatnenie :

1. Počíta sa za celé zdaňovacie obdobie (kalendárny rok) po jeho skončení.
2. Zamestnanec musí dosiahnuť zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti:
 - ✚ len podľa § 5 ods. 1 písm. a) a f) vrátane sociálneho fondu, za prácu vykonanú len na území SR,
 - ✚ v úhrnnej výške aspoň 6-násobku minimálnej mzdy (za rok 2010 – **1 846,20 €** a viac),
 - ✚ príjmy musí poberať na základe zamestnaneckého pomeru aspoň 6 mesiacov v kalendárnom roku,
 - ✚ pri ročnom zúčtovaní dane si bude môcť uplatniť zrážkovú daň z príjmov zo závislej činnosti do 165,97 € (43 ods. 3 písm. j),
 - ✚ nebude môcť poberať iné zdaniteľné príjmy,
 - ✚ nie je poberateľom starobného alebo výsluhového dôchodku,
 - ✚ nebol poskytnutý príspevok podľa osobitného predpisu na podporu udržania v zamestnaní.

Zamestnanecká prémie § 32a

Podmienky na uplatnenie :

- 1. Ak daňovník má príjem od 1846,20 € do 3 692,40 €**

$$ZP = [4\ 025,70 - (12 * \text{min. mzda} - \text{poistné})] * 0,19 =$$

$$ZP = (4\ 025,70 - \underline{3\ 199,20}) * 0,19 = 826,50 * 0,19 =$$

= 157,04 (maximum)

- 2. ak daňovník ma príjem vyšší ako 3 546 €**

$$ZP = [4\ 025,70 - ZD] * 0,19$$

ZP sa uplatní vo výške jednej dvanástiny za každý kalendárny mesiac, na začiatku ktorého boli splnené podmienky na jej uplatnenie.

Ročné zúčtovanie § 38 - 1

01	Úhrn zúčtovaných a vyplatených príjmov od všetkých zamestnávateľov
02	Poistné a príspevky celkom:
03	Úhrady zdravotníckeho pracovníka na jeho ďalšie vzdelávanie.....
04	Základ dane (01 – 02 – 03)

Ročné zúčtovanie § 38 - pokračovanie

05	Zníženie základu dane podľa § 11: ods.2 na daňovníka ods. 3 na manželku/manžela ods. 4 písm. a) príspevky na DDS ods. 4 písm. b) účelové sporenie ods. 4 písm. c) životné poistenie	} 398,33 €
06	Znížený základ dane	
07	Daň podľa § 15 zákona	

Ročné zúčtovanie § 38 - pokračovanie

08	Zamestnanecká prémie
09	Daňová povinnosť 07
10	Nárok na daňový bonus
11	Uplatnený daňový bonus
12	Daňový bonus na poukázanie správcom dane
13	Úhrn zaplatených preddavkov na daň
14	Suma dane vybranej zrážkou považovaná za preddavok na daň § 43 ods. 7

Ročné zúčtovanie § 38 - pokračovanie

15	Daň na úhradu (+) 07 – 10 + 11 + 12 – 13 -14 + 08
16	Daňový preplatok (-) 07 – 10 + 11 + 12 – 13 -14 + 08